

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 11985/2022
03.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Весна Соколовић, адвокат из ..., против туженог Града Лесковца, чији је законски заступник Градско правобранилаштво Града Лесковца, ради дискриминације и накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1609/22 од 24.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 03.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1609/22 од 24.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 2/22 од 16.03.2022. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да је тужилац претрпео дискриминацију од стране туженог у другој половини 2010. године нерешавањем имовинскоправних односа након рушења породичног стамбеног објекта у ...,, власништво правног претходника и штићеника тужиоца, сада покојне ББ, бивше из ..., приликом реализације пројекта изградње обилазнице око Града Лесковца, од Булевару Николе Пашића до укрштања са регионалним путем Лесковац-Бојник. Другим ставом изреке обавезан је тужени да на име накнаде материјалне штете за породичну стамбену зграду у ...,, изграђену на кп.бр. .../... и кп.бр. .../... КО ..., власништво покојне ББ, бивше из ..., тужиоцу исплати износ од 2.476.600,00 динара са законском затезном каматом од 30.09.2021. године до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 316.312,40 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1609/22 од 24.05.2022. године преиначена је пресуда Вишег суда у Лесковцу П 2/22 од 16.03.2022. године тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд утврди да је тужилац трпео дискриминацију од стране туженог у другој половини 2010. године, нерешавањем имовинскоправних односа након рушења породичног стамбеног објекта у ...,, власништво правног претходника и штићеника тужиоца, сада пок. ББ, бивше из ..., приликом реализације пројекта изградње обилазнице око Града Лесковца од

Булевару Николе Пашића до укрштања са регионалним путем Лесковац-Бојник. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу на име накнаде материјалне штете за породичну стамбену зграду на наведеној локацији, саграђеној на кп.бр. .../... и кп.бр. .../... КО ..., власништво правног претходника и штићеника тужиоца, покојне ББ бишве из ..., исплати износ од 2.476.600,00 динара са законском затезном каматом од 30.09.2021. године до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 200.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, сходно члану 407. став 2. у вези са чланом 403. став 2. тачка 1. ЗПП и чланом 41. став 4. Закона о забрани дискриминације.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), па је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, неосновано је ревизијско указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, јер су одредбе тог закона од стране нижестепених судова правилно примењене и поступањем сагласно истима правилност и законитост нижестепених одлука није доведена у сумњу.

Према утврђеном чињеничном стању сада покојна тужиочева тетка ББ, бивша из ..., на кп.бр. .../... и кп.бр. .../... (стари премер кп.бр. .../...) КО ..., на којима је била носилац права коришћења, имала бесправно саграђен стамбени објекат, у коме је сама живела до потпуног лишења пословне способности услед параниодне психозе и стављања под старатељство тужиоца решењем Центра за социјални рад у Лесковцу број ...-...-.../... од 19.08.2010. године. Након доношења наведеног решења ББ је смештена у ... болницу у ..., где је преминула дана 07.12.2010. године. По рушењу поменутог бесправно саграђеног објекта дана 08.09.2010. године, на основу решења грађевинске инспекције донетог дана 22.03.2010. године тужилац, као једини законски наследник покојне ББ по правоснажном решењу Основног суда у Лесковцу О 4731/10 до 02.03.2011. године и на непокретности у ... улица, пресудом Основног суда у Лесковцу П 4854/12 од 09.09.2013. године, потврђеном пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2651/13 од 17.12.2013. године у делу за накнаду штете за експроприсану катастарску парцелу, ту накнаду је остварио у новчаном износу до 456.182,40 динара, док је у делу за накнаду по основу рушења бесправно саграђеног стамбеног објекта првостепена пресуда преиначена и као неоснован је одбијен тужбени захтев за накнаду материјалне штете за срушени објекат у износу до 2.194.920,00 динара, са образложењем да нема противправности у раду надлежног органа.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је на описани начин тужена дискриминаторски поступала према тужиоцу, који се ради регулисања имовинскоправних односа поводом рушења наведене стамбене зграде у циљу изградње обилазнице око Лесковца дописима од 24.08.2010. године, 27.08.2010. године и 16.09.2010. године обраћао јавном предузећу Дирекција за урбанизам и изградњу Лесковца, па је тужбени захтев за накнаду штете усвојио применом члана 2, члана 13. став 2. и члана 43. став 1. тачка 4. Закона о забрани дискриминације.

Разматрајући жалбу туженог другостепени суд је утврдио да је неправилни закључак првостепеног суда о активној легитимацији тужиоца последица погрешне примене материјалног права – члана 2. став 1. тачка 1, члана 5, члана 13. и чланова 15-

27 Закона о забрани дискриминације, па је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев као неоснован одбио. Образлажући своју одлуку другостепени суд је навео да је за судску заштиту по наведеном закону потребно утврдити постојање дискриминације према тужиоцу лично, а не према трећој особи, на којој околности тужилац заснива своје потраживање, те је закључио да тужилац није дискриминисан радњама тужене, што би му, у противном, омогућило да оствари тражено новчано обештећење.

Врховни касациони суд је оценио да се тужиочевом ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09), прописано је да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, по родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту „лична својства“).

Чланом 5. Закона о забрани дискриминације прописано је да се облицима дискриминације сматрају непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање и понижавајуће поступање.

Осим овако дефинисаног појма дискриминације, чланом 13. Закона о забрани дискриминације прописани су тешки облици дискриминације, а члановима 15-27 тог закона предвиђени су посебни случајеви дискриминације.

Из цитираних законских одредби следи да је главно обележје дискриминације неоправдано прављење разлике између лица по основу неког личног својства, а судска заштита се у таквом случају пружа само ако је начело једнакости прекршено чињењем или нечињењем надлежног органа, које је у директној или индиректној вези са одређеним личним својством оштећеног лица.

У конкретном случају тужилац је тужбом тражио да се поступање надлежних органа утврди као дискриминаторско у односу на њега лично, а због личног својства – здравственог стања покојне ББ, као њему блиског лица. Наведени стамбени објекат на адреси ...,, бесправно саграђен на наведеним катастарским парцелама, на основу одлуке надлежног органа срушен је дана 09.10.2010. године, за живота тужиоцеве тетке преминуле дана 07.12.2010. године, па се правоваљаност радњи управног органа Града Лесковца има ценити у односу на ББ лично, а не у односу на тужиоца, који је као законски наследник наведеног лица своју активну легитимацију на подношење тужбе за накнаду материјалне штете настале рушењем стамбеног објекта који је наследио, исцрпео у правоснажно окончаној парници Основног суда у Лесковцу П 4854/12, у којој је његов тужбени захтев за накнаду материјалне штете одбијен као неоснован заједно са законском затезном каматом, као споредним потраживањем.

Сходно датој правној аргументацији, неосновано је ревизијско указивање којим се активна легитимација тужиоца доводи у везу са личним својством ББ, као лица које је због свог нарушеног психичког здравља у потпуности лишено пословне способности, стављено под тужиочево старатељство и пре рушења предметног стамбеног објекта смештено у ... болницу, где је након неколико месеци преминуло.

Са изнетих разлога Врховни касациони суд је одлучио као у ставу 1. изреке пресуде на основу члана 414. ЗПП. Како тужиочева ревизија није усвојена, то је сходно члану 165. став 1. ЗПП као неоснован одбијен његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је одлучио као у ставу 2. изреке.

**Председник већа-судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић